

Ứng dụng công nghệ thông tin trong kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của người học tại các trường đại học

Nguyễn Thị Ngọc Ánh*

* Kĩ sư. Trường Đại học Nguyễn Huệ

Received: 13/2/2023; Accepted: 16/2/2023; Published: 27/2/2023

Abstract: The application of information technology in testing and evaluation has been implemented and achieved positive results, contributing to improving the quality of teaching. The article presents the survey results on the current status of information technology application in testing and evaluating the learning outcomes of learners at universities to see the benefits that information technology brings as well as the results, such as the inadequacies of the problem, thereby making appropriate adjustments to improve the quality of training. The survey results are the basis for finding solutions to further improve the effectiveness of information technology application activities in testing and evaluating learner's learning outcomes, helping to improve this work. contribute to improving the quality of training at universities.

Keywords: Application, information technology, test, evaluation

1. Đặt vấn đề

Ngày nay, ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) đã đem lại những thành tựu lớn trong mọi lĩnh vực hoạt động của con người và xã hội trên toàn cầu. Có thể nói ứng dụng CNTT trong lĩnh vực Giáo dục cũng nhận được sự quan tâm nghiên cứu của nhiều nhà khoa học. Bên cạnh đó, CNTT cũng được ứng dụng trong việc kiểm tra đánh giá kết quả học tập của người học. Bước đầu cho thấy, việc ứng dụng nó trong kiểm tra, đánh giá đã đạt được những kết quả tích cực, tuy nhiên vẫn còn tồn những hạn chế, bất cập. Bài viết chỉ ra những lợi ích mà CNTT mang lại, đồng thời chỉ ra những bất cập của việc ứng dụng CNTT trong công tác kiểm tra, đánh giá, từ đó có những điều chỉnh phù hợp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng của việc ứng dụng CNTT trong kiểm tra, đánh giá kết quả của người học

- Cơ sở vật chất, trang thiết bị hỗ trợ công tác ứng dụng CNTT trong kiểm tra – đánh giá kết quả học tập của người học

Qua tìm hiểu, chúng tôi thấy rằng cơ sở hạ tầng của các trường học còn nhiều hạn chế. Các trường chưa đáp ứng về hạ tầng CNTT trong việc triển khai công tác kiểm tra đánh giá online. Trong khi đó, cơ sở vật chất cho việc tổ chức thi truyền thống thì đã đáp ứng khá đầy đủ. Đa số các trường đều có máy in, scan, photo hỗ trợ in sao đề thi, chấm thi. Hệ thống mạng của các trường học cũng tương đối ổn định. Về phần mềm hỗ trợ tổ chức thi theo kiểu truyền thống

và phần mềm quản lý điểm cũng đã được các trường chuẩn bị và đưa vào sử dụng. Nhìn chung, cơ sở vật chất hỗ trợ thi truyền thống đã đáp ứng được yêu cầu. Tuy nhiên, các trường cần đầu tư thêm cơ sở vật chất để người học có thể thi online cả về phần mềm lẫn phần cứng, đặc biệt là phần quản lý ngân hàng đề thi.

- Trình độ về CNTT của cán bộ quản lý, giảng viên và chuyên viên phụ trách hoạt động kiểm tra - đánh giá kết quả học tập của người học.

Theo tìm hiểu, chúng tôi nhận thấy rằng việc nắm bắt các kiến thức cơ bản về CNTT của cán bộ, người dạy không đồng đều nhau. Lí do không đồng đều nhau vì có các giáo viên đã có trình độ cơ bản về CNTT và một số giáo viên được đào tạo chuyên ngành này. Những giáo viên có trình độ về CNTT không nhiều so với tổng số giáo viên trong trường. Vì vậy, đây cũng là một trong những khó khăn cho việc triển khai các ứng dụng CNTT tại các bộ môn khác. Bên cạnh đó, việc giáo viên có khả năng sử dụng tiếng Anh cũng ít trong khi đó các thuật ngữ của CNTT lại sử dụng tiếng Anh. Tuy nhiên, đa số giáo viên cũng đã sử dụng được các phần mềm văn phòng (Word, Excel,...) khá tốt. Có thể xem đây là một trong những điều kiện thuận lợi cho việc phổ cập tin học trong nhà trường, các khả năng khác như: khả năng khai thác và xử lí thông tin trên Internet; khả năng cập nhật và phát triển CNTT và các kĩ năng sử dụng thiết bị CNTT phục vụ công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của người học là những ưu điểm cho việc ứng dụng CNTT trong nhà trường nói chung và trong lĩnh vực kiểm tra, đánh giá nói riêng.

Nhà trường cần có kế hoạch tổ chức nhiều lớp đào tạo, tập huấn để cập nhật các kiến thức về CNTT và tiếng Anh chuyên ngành CNTT cho cán bộ và giáo viên không có chuyên môn về CNTT giúp việc tham gia vào hạ tầng CNTT của trường một cách thông suốt.

2.2. Một số giải pháp nhằm đẩy nhanh việc ứng dụng CNTT trong các tác kiểm tra đánh giá kết quả học tập của người học

Để đẩy nhanh ứng dụng CNTT trong lĩnh vực giáo dục nhất là việc kiểm tra đánh giá, chúng ta cần tiến hành một số giải pháp sau:

Một là, tổ chức quán triệt, tuyên truyền, nâng cao nhận thức về vai trò, lợi ích và hiệu quả của việc ứng dụng CNTT trong việc kiểm tra, đánh giá kết quả của người học. Việc này sẽ giúp cho cán bộ, giảng viên trong các nhà trường nắm vững quan điểm, đường lối chính sách của Đảng, Nhà nước, thấy được sự phát triển mạnh mẽ của CNTT trên thế giới và trong nước, chỉ ra những tác động tích cực mà ứng dụng CNTT có thể mang lại, từ đó sẵn sàng hơn với việc đổi mới tư duy, nội dung, phương pháp, phương tiện, tổ chức thực hiện, đổi mới việc kiểm tra, đánh giá trong hoạt động giáo dục cho phù hợp.

Ban giám hiệu nhà trường phải là người đi đầu, phải hiểu và nhận thức đúng đắn về các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, Bộ Giáo dục và Đào tạo về ứng dụng CNTT trong lĩnh vực hoạt động giáo dục, phải là người tiên phong trong việc ứng dụng các tiện ích của CNTT thông tin đem lại, tạo ra phong trào và là tấm gương sáng cho cán bộ, giảng viên trong nhà trường noi theo.

Thành lập ban chỉ đạo ứng dụng CNTT trong nhà trường, đưa các nội dung ứng dụng CNTT vào kế hoạch năm học như là nhiệm vụ trọng tâm bắt buộc.

Nắm vững và triển khai, phổ biến các văn bản về ứng dụng CNTT trong nhà trường bằng nhiều hình thức, tạo mọi điều kiện cho đội ngũ giảng viên học tập, rèn luyện, nâng cao chất lượng chuyên môn và trình độ ứng dụng CNTT để giải quyết các công việc chuyên môn. Định hướng và đặt ra mục tiêu cho từng nội dung cụ thể, qua đó theo dõi tiến độ thực hiện của từng cá nhân, từng tổ chuyên môn để có những điều chỉnh, bổ xung kịp thời phù hợp với tình hình thực tế.

Tổ chức các cuộc hội thảo chuyên đề, báo cáo kinh nghiệm, tham quan, học tập, rút kinh nghiệm các đơn vị bạn, xen kẽ trong trong đó là việc tuyên truyền, quán triệt, nâng cao nhận thức về CNTT cho toàn thể cán bộ, giảng viên, nhân viên trong nhà trường.

Hai là, ưu tiên, chú trọng đến việc đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị CNTT để phục vụ quá trình dạy học, kiểm tra đánh giá kết quả của người học. Xem đây là sự đầu tư quan trọng hàng đầu để đảm bảo cho hoạt động dạy học ở nhà trường được hiệu quả. Xây dựng các quy định về việc sử dụng và bảo quản. Việc trang bị cơ sở vật chất phải có quy trình, kế hoạch, lộ trình từng bước, từng giai đoạn, từng mảng công việc cụ thể theo hướng hiện đại hoá được đến đâu là đảm bảo hoạt động tốt đến đó. Kiểm tra định kỳ và tiến hành bảo dưỡng, sửa chữa những thiết bị hỏng hóc.

Tổ chức đào tạo và bồi dưỡng những cán bộ cốt cán chuyên trách về CNTT có khả năng hiểu biết về tính năng, tác dụng và cách sử dụng qua đó phổ biến nhân rộng tới tất cả đội ngũ giảng viên trong trường. Tăng cường việc thanh, kiểm tra, đánh giá việc bảo quản, sử dụng, ứng dụng CNTT ở các nhà trường. Kiểm tra, đánh giá là một chức năng quan trọng không thể thiếu của nhà quản lý. Thường xuyên kiểm tra, đánh giá sẽ giúp Hiệu trưởng xác định được mức độ, hiệu quả quá trình ứng dụng CNTT trong dạy học ở nhà trường, qua đó đề ra các biện pháp điều chỉnh cụ thể, phù hợp, kịp thời, chính xác để việc ứng dụng CNTT mang lại hiệu quả thiết thực nhất. Kiểm tra, giám sát giúp cho người quản lý phát hiện sai sót, lệch lạc để điều chỉnh kịp thời, phát hiện gương tốt, những kinh nghiệm tốt, những khả năng, tiềm lực để tận dụng, nhân rộng. Việc thực hiện các hình thức giám sát, kiểm tra là một việc làm thường xuyên, hết sức cần thiết, để làm cơ sở đưa ra những quyết định khen thưởng, phê bình hợp lý, từ đó nâng cao ý thức tự giác của giáo viên, có tác dụng tích cực trong công tác quản lý việc ứng dụng CNTT trong dạy học nhằm đạt được các mục tiêu đã đề ra.

Ba là, tổ chức, bồi dưỡng nâng cao trình độ cho giảng viên về ứng dụng CNTT vào dạy học. Cán bộ, giảng viên là người trực tiếp tạo ra sản phẩm, tạo ra nguồn nhân lực cho xã hội. Nếu không có giảng viên thì không thể nói đến quá trình dạy học. Muốn có được nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng được nhu cầu xã hội thì không thể thiếu đội ngũ giảng viên có chất lượng, giỏi về chuyên môn, nghiệp vụ, có tinh thần trách nhiệm trong công việc và phẩm chất chính trị, đạo đức tốt, nhiệt tình, ham học hỏi, tìm tòi, cải tiến phương pháp, cách làm mới, yêu nghề và say mê. Chính vì vậy, khâu đào tạo và bồi dưỡng kiến thức về CNTT là khâu quan trọng quyết định đến thành công của chiến lược phát triển và ứng dụng CNTT. Để làm được việc này, nhà trường cần phải có kế hoạch cụ thể, chính sách đào tạo, kế hoạch sử dụng đội ngũ

giảng viên một cách hợp lý, có hiệu quả. Kết quả của việc bồi dưỡng, đào tạo cho giảng viên phải trực tiếp tác động vào kết quả học tập rèn luyện của người học và hiệu quả công việc của nhà trường.

Làm tốt công tác bồi dưỡng cho đội ngũ giảng viên về kiến thức, kỹ năng ứng dụng CNTT vào dạy học, kiểm tra đánh giá kết quả của người học. Xác định con người là một trong những yếu tố hàng đầu quyết định sự thành công trong việc ứng dụng CNTT vào trong quản lý và giảng dạy. Do đó, nhà trường cần đặc biệt quan tâm đến việc bồi dưỡng nâng cao trình độ tin học, các kỹ năng ứng dụng CNTT cho đội ngũ giảng viên. Đẩy mạnh tuyên truyền cho giảng viên thấy rõ hiệu quả và yêu cầu mang tính tất yếu của ứng dụng CNTT trong đổi mới phương pháp giảng dạy thông qua nhiều hình thức như: triển khai các văn bản chỉ đạo của Bộ, ngành về ứng dụng CNTT trong dạy học; họp hội đồng sư phạm, sinh hoạt chuyên môn tổ, khối, hội thảo chuyên đề, bồi dưỡng chuyên môn thường xuyên,... Đặc biệt, để triển khai thành công thì trước hết, lãnh đạo nhà trường phải nhận thức đầy đủ về vai trò và tầm quan trọng của việc ứng dụng CNTT trong dạy học, kiểm tra đánh giá, từ đó quan tâm, tạo điều kiện và quyết tâm thực hiện. Nếu chỉ phát động mà không quan tâm, không thể hiện quyết tâm và thực hiện những biện pháp bổ sung thì việc ứng dụng CNTT của giảng viên cũng không thể mang lại kết quả như mong đợi.

Bốn là, chỉ đạo tăng cường việc ứng dụng các phần mềm giáo dục trong quản lý dạy học theo hướng tích hợp, khai thác và sử dụng có hiệu quả các ứng dụng trên mạng và Internet. Làm cho giảng viên thấy rõ được sự tác động mạnh mẽ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang ảnh hưởng sâu sắc đến mọi mặt của đời sống xã hội, đặc biệt đối với hoạt động dạy và học trong các trường đại học. Trước những thời cơ và thách thức đó, giảng viên cần rèn luyện bản lĩnh, luôn luôn sáng tạo và không ngừng đổi mới để đem lại hiệu quả dạy học tốt nhất. Ngoài việc học tập nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, các giảng viên cần phải chú trọng bồi dưỡng năng lực sử dụng thành thạo CNTT, ngoại ngữ để đáp ứng yêu cầu Giáo dục và Đào tạo trong điều kiện kết nối toàn cầu để có thể tiếp cận những tri thức khoa học do cuộc cách mạng công nghệ 4.0 mang lại.

Bên cạnh đó cần tiến hành nghiên cứu, lựa chọn các phần mềm có chức năng phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh nhà trường, chung cầu ý kiến xem cần bổ sung, lược bỏ những gì (có thể mời tư vấn hoặc hỏi ý kiến chuyên gia) sau đó mới ra các quyết định có

sử dụng phần mềm, tiện ích đó hay không. Tổ chức các cuộc hội thảo, tập huấn cho cán bộ phụ trách và các cá nhân có liên quan tiếp cận, làm quen và thực hành kiểm thử phần mềm, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên. Khi đưa vào khai thác và sử dụng hoàn thiện cần kiểm tra kỹ, có đánh giá chi tiết sau mỗi quá trình sử dụng để tìm ra, khắc phục các nhược điểm của chương trình, cải tiến chúng để phù hợp với nhu cầu sử dụng thực tế.

CNTT thực sự chưa trở thành sức mạnh vì lẽ chưa đặt vấn đề tuyên truyền, nâng cao nhận thức và chưa có kế hoạch về lĩnh vực này như một thứ trợ thủ của kế hoạch nhiệm vụ năm học toàn trường. Việc mua sắm thiết bị vì thế cũng chạy theo phong trào, đối phó... nên chưa đáp ứng yêu cầu học tập và lại không đồng bộ về cơ cấu.

3. Kết luận

Việc ứng dụng CNTT vào công tác kiểm tra, đánh giá đã được thực hiện và đạt được những kết quả tích cực, tuy nhiên vẫn còn tồn tại không ít những hạn chế, bất cập. Cơ sở vật chất hỗ trợ cho công tác ứng dụng CNTT trong kiểm tra, đánh giá còn khá yếu. Cụ thể: trang thiết bị cho thi, kiểm tra, hệ thống server chưa đầy đủ, mạng wifi và ADSL còn yếu; việc ứng dụng CNTT vào quản lý ngân hàng đề thi, đánh giá đề thi chưa được đầu tư đúng mức; trình độ tiếng Anh chuyên ngành CNTT của cả cán bộ, giảng viên và người học còn khá thấp, ảnh hưởng đáng kể đến công tác triển khai các ứng dụng CNTT của trường; kinh phí đầu tư cho lĩnh vực CNTT chưa đáp ứng đủ nhu cầu thực tế... Do đó, một trong những nhiệm vụ cấp thiết là cần phải tìm hiểu nghiên cứu các biện pháp quản lý và ứng dụng CNTT trong công tác kiểm tra, đánh giá nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ chung của Nhà trường nhằm ngày càng nâng cao chất lượng đào tạo.

Tài liệu tham khảo

[1] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2007). *Công văn số 12966/BGDĐT-CNTT ngày 10/12/2007 về việc đẩy mạnh triển khai một số hoạt động về CNTT.*

[2] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008). *Chỉ thị số 55/2008/CT-BGDĐT ngày 30/9/2008 về tăng cường giảng dạy, đào tạo, ứng dụng CNTT trong ngành giáo dục giai đoạn 2008-2012.*

[3] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2016). *Quyết định số 6200/QĐ-BGDĐT ngày 29/12/2016 phê duyệt Kế hoạch ứng dụng CNTT giai đoạn 2016-2020.*

[4] Chính phủ (2005). *Quyết định số 246/2005/QĐ-TTG ngày 06/10/2005 phê duyệt Chiến lược phát triển CNTT và truyền thông Việt Nam đến năm 2010 và định hướng đến năm 2020.*